

ПРОГРАМА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Описание на конкурсния изпит

Изпитът по английски език е писмен и проверява езиковите знания и умения на кандидатите.

Изпитът включва диктовка, тест (с четири компонента) и кратко съчинение. Времетраенето му е общо около 4 часа. Чистото време, необходимо за провеждане на изпита, е около 2 часа и 30 минути.

1. **Диктовката** има за цел да провери в каква степен кандидатът възприема и разбира английската реч и владее основите на правописа на езика. Текстът е научно-популярен (около 250–300 думи) из областта на литературознанието, странознанието, социологията, психологията, историята и др., и не съдържа специализирана терминология. Текстът се прочита 3 пъти: първия път – с нормална скорост, при второто четене се диктува и накрая се изчита отново за проверка. Времетраене – около 25 минути. Максимален брой точки – 15.

2. С **теста** се проверяват знанията на кандидатите по лексика и граматика и уменията им да разбират английски език при четене. Състои се от следните 4 типа тестови задачи с многовариантен избор:

- ✓ Разбиране при четене на текст от художествената литература с дължина 750–850 думи, върху който са зададени 10 въпроса. Към всеки въпрос са формулирани четири отговора, един от които е правилен. Време за избиране на правилните отговори към всички въпроси – 25 минути. Максимален брой точки – 10.
- ✓ В научно-популярен или художествен текст с дължина от около 500 думи на десет места са пропуснати думи или части от словосъчетания. Предлагат се четири възможности за попълване, като само един от отговорите е правилен. Задачата на кандидата е да посочи правилните отговори. Времетраене – 10 минути. Максимален брой точки – 10.
- ✓ Откриване на грешки в 20 изречения. Задачата на кандидатите е за всяко изречение да посочат кое от подчертаните словосъчетания съдържа грешката (ако в изречението изобщо има грешка). Ако преценят, че в изречението няма грешка, посочват отговора No error. Времетраене – 20 минути. Максимален брой точки – 20.
- ✓ Избиране на най-подходящите в синтактично и смислово отношение парафрази за 10 изречения. Времетраене – 10 минути. Максимален брой точки – 10.

3. С **краткото съчинение** се проверява способността на кандидата да се изразява писмено на английски език. То е по зададена тема (дава се възможност за избор между две теми), за която не е необходима теоретична подготовка. Дължината на съчинението трябва да бъде 1-1,5 страници (300-350 думи).

ми), като кандидатът разполага с 40 минути за написването му. Максимален брой точки – 25.

Езиков материал

Кандидат-студентите трябва да владеят следния езиков материал:

Лексика. Около 10 000 най-често употребявани в английския език думи, включени в посочените по-долу речници (вж. Литература).

Граматика

1. Съществителни имена. Род, число и падеж
2. Членуване на имената. Определителен и неопределителен член; изпускане на члена. Особености при употреба с броими и неброими съществителни, с конкретни и абстрактни съществителни, с имена на лица и географски названия
3. Местоимения: лични, показателни, въпросителни, притежателни, неопределителни, възвратни, относителни. Употреба
4. Прилагателни имена: образуване, степенуване и употреба
5. Наречия: видове наречия. образуване, степенуване и употреба
6. Предлози и употребата им. Предложни изрази
7. Числителни: бройни и редни. Употреба
8. Глагол. Видове глаголи: пълнозначни и спомагателни (be, have, do; модални глаголи), глаголи-връзка; преходни и непреходни глаголи. Безлична и възвратна употреба. Фразови глаголи. Употреба
9. Глаголни времена: прости, продължителни, перфектни. Форми и употреба
10. Наклонение. Особености на подчинителното наклонение (subjunctive)
11. Действителен и страдателен залог на глагола. Употреба
12. Съгласуване на времената. Пряка и непряка реч
13. Нелични глаголни форми (инфинитив, гернудий, причастие). Употреба. Глаголи, изискващи инфинитив и гернудий
14. Словоред на простото изречение. Мястото на прякото и непрякото допълнение, на обстоятелственото пояснение за време, място и начин
15. Въпросителни изречения. Видове
16. Условни изречения

Езикови умения

Кандидатите трябва да владеят следните езикови умения:

- ✓ възприемане и разбиране на английската реч;
- ✓ разбиране при четене на английски език;
- ✓ изразяване писмено на английски език.

Методически указания

За да се справят успешно с приемния изпит по английски език, кандидатите трябва да притежават задълбочени и системни знания, придобити чрез:

- ✓ усвояване на материала, предвиден за средните училища;
- ✓ използване на всяка възможност за активно четене и слушане (т.е. с разбиране) на естествени носители на английска реч;
- ✓ трениране – самостоятелно и по възможност контролирано – на уменията да се изразяват правилно, писмено и устно, на английски език, като се съобразяват с фактора време.. например, бързо взимане на правилно решение при възможност за избор (особено при тестовите задачи); написване на завършено, смислено и прегледно съчинение в рамките на 300–350 думи (1–1,5 страници формат А4).

Критерии за оценяване

Писмен изпит. Общ брой точки – 90.

Диктовка. Диктовката се оценява на базата на броя на допуснатите грешки, като точките се определят с помощта на разработена за целта скала. За всяка грешка се отнема една точка от общия брой точки, определен за диктовката. Максимален брой точки – 15.

Тест. Всеки верен отговор носи една точка. Максимален брой точки – 50.

Съчинение. Оценката се поставя въз основа на следните критерии: строго придържане към темата и поставената задача, смислова свързаност и завършеност, подходяща организация на текста, правилна и уместна употреба на езиковите средства, езиково богатство, правописи пунктуация. От значение е и прегледният вид на съчинението. Максимален брой точки – 25.

Когато общият брой точки от теста и диктовката е 17 или по-малко, съчинението не се проверява и оценява.

Литература

Освен учебниците по английски език за средните училища, на кандидатите се препоръчва да използват и следната литература:

Collins Cobuild Essential English Dictionary. Harper, Collins, 1990

Collins Cobuild STUDENT'S Dictionary. Harper, Collins, 1990

English-Bulgarian Universal Dictionary. Английско-български универсален речник. София, PONS-BULGARIA, 2002

<http://dictionary.cambridge.org//learner's>

Oxford Collocations Dictionary for Students of English. Oxford UP, 2002

Murphy, R. English Grammar in Use (for intermediate students). Cambridge University Press/Sofia, PROSVETA, 1992

Collins Cobuild Английска граматика. София, Colibri, 2000/ Collins Cobuild Student's Grammar. Harper Collins, 1991

Alexieva, B., Kr. Rangelova, A. Fortune, E. Dimova (Eds.). Five Practice Tests with Key and Explanatory Answers. Book Six. LETERA, 1998

Alexieva, B., E. Burneva, A. Fortune, Z. Katalan, Kr. Rangelova. Five Real Tests with Key and Explanatory Answers. New Series. Book 1. PROSVETA, 2002

Rangelova, Kr., B. Alexieva, E. Burneva, Z. Katalan. Five Practice Tests with Key and Explanatory Answers. New Series. Book 2. PROSVETA, 2003

Rangelova, Kr., B. Alexieva, E. Burneva, Z. Katalan. Five Practice Tests with Key and Explanatory Answers. New Series. Book 3. PROSVETA, 2004

Pancheva, E. and L. Terziev. Essay Writing. PROSVETA, 2003

* Кандидатите могат да ползват и други учебни пособия по граматика на английския език:
Eastwood, J. Oxford Practice Grammar. With Answers. Oxford University Press, 1994
Eastwood, J. Oxford Guide to English Grammar. Oxford University Press, 1994